

Nr 88

Av herr **Svensson** i Krokstorp m. fl., om statsgaranti till hantverks- och småindustriföretag utan hinder av gällande kreditrestriktioner.

Till stöd för hantverk och småindustri beslutade 1954 års riksdag att statsgaranti för lån till hantverks- och småindustriföretag för budgetåret 1954/55 skulle få beviljas intill ett belopp av 10 000 000 kr. (B:g 29/1954, rskr. 318/1954). Även för budgetåret 1955/56 ställdes garanti för ett belopp av 10 000 000 kr., och för nästa budgetår föreslår departementschefen under tionde huvudtiteln punkten 43 oförändrat belopp.

Den som önskar söka ett industrigarantilån skall i de flesta län till företagarföreningarna och i vissa län till riksbankens lokalkontor inlämna en till Konungen, handelsdepartementet, ställd ansökan. Till denna skall fogas ett antal bilagor, såsom personliga uppgifter om företagsledare, utdrag ur årsredovisningen för de senaste räkenskapsåren, beräkningar utvisande det ekonomiska resultatet av de åtgärder som avses med lånet, en specificerad redogörelse för lånemedlens användning, uppgift över säkerheter, kostnadsberäkningar för nybyggnader etc. Vidare gäller att lånesökanden skall avge en förklaring (med angivande av räntesats) från kreditinrättning, att den är beredd att utbetala lånet, därest lånegaranti beviljas. Handelsdepartementet behandlar i regel icke låneansökningarna, om de ej är fullständiga, och håller därvid hårt på att nämnda förklaring skall finnas med. Omsatt i praktiken betyder detta att låntagaren först måste taga kontakt med en låneinrättning för att få den nämnda garantien. Om han misslyckas härmed, kan han alltså inte lämna in någon ansökan.

Genom de aktuella kreditrestriktionerna föreligger för bankerna ofta stora svårigheter att utlämna nya lån. Även om staten ikläder sig borgen anser sig låneinrättningarna ofta icke ha möjlighet att utlämna själva lånen. Bankerna hänvisar härvid till den av riksbanken utfärdade föreskriften om storleken på fonder etc. Genom riksbankens olika dekret har man realiter kommit i det läget, att ett av riksdagen fattat beslut till förmån för hantverk och småindustri åsidosätts genom ett av riksbanken på administrativ väg fattat beslut.

Det är fullständigt klart, att alla samhällsgrupper måste bidra till att motverka en eventuell inflation. Landets hantverkare och småindustriföretagare torde icke heller önska undandraga sig sin del av denna börda. Vi vill dock framhålla, att stora kapitalbehov föreligger för hantverket och småindustrien och framför allt ett speciellt behov av att lånevägen erhålla kapital, trots att bankmässiga säkerheter icke föreligger.

Att det inom gruppen hantverk och småindustri finns ett mycket stort lånebehov torde inte behöva ytterligare dokumenteras. Industrigarantilånens 10 milj. kr. är därför välbehövliga. Enligt tionde huvudtiteln i år framgår emellertid att den slutgiltiga summan för garantilånen budgetåret 1954/55 uppgick till 7 926 000 kr. Kvar finns alltså drygt 2 milj. kr., för vilket belopp det torde kunnat finnas användning om det hade varit möjligt för de enskilda lånesökandena att få de nämnda kreditgarantiförbindelserna från kreditinrättningarna.

För att underlätta för hantverkare och småföretagare att erhålla krediter synes det därför vara nödvändigt att göra ett undantag från bestämmelserna angående kreditåtstramningen i så måtto, att lånemedel, som utlämnas med stöd av författningen om industrigarantilån (SFS nr 409/1954), skall gå utanför den åt resp. kreditinstitut anslagna kreditvolymen. Någon fara för att härigenom den i inflationsdämpande syfte genomförda kreditåtstramningen skall äventyras torde inte vara för handen, eftersom det rör sig om ett belopp av högst 10 milj. kr.

Under åberopande av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte uttala som sin mening att lån, för vilka ställes borgen i enlighet med SFS nr 409/1954, bör utlämnas utan hinder av för kreditinstituten gällande kreditinskränkande instruktioner.

Stockholm den 24 januari 1956

Sven Svensson
i Krokstorp

Henrik Munktell

Rolf Eliasson

Lennart Stiernstedt

Nils Agerberg

Ernst V. Staxäng

Erik Magnusson

Jöns Nilsson